

NIEUWE MELDING VAN *MYTILUS GALLOPROVINCIALIS* LAMARCK, 1819 UIT HET NOORDZEEGEBIED

F.P. Wesselingh

Two new records of *Mytilus galloprovincialis* Lamarck, 1819 from the Limfjorden in Denmark and the Jadebusen in Germany show that its northerly distribution limit is further north than commonly assumed.

In mei 2003 spendeerden mijn goede vrienden Anton en Mar Janse hun vakantie in Denemarken. Bekend met mijn interesse voor mosseltjes namen zij twee monsters voor me mee. Het eerste monster, van Vejersstrand ten noorden van Esbjerg, bestaat uit een zestal losse kleppen van de gewone mossel *Mytilus edulis* Linnaeus, 1758. Het gaat hier om zeer fraaie ranke exemplaren. Een tweede monster, van Mogenstrup in de Limfjorden, bevatte echter een verrassing. Van de 16 kleppen en 3 doubletten bleken enkele exemplaren ondubbelzinnig tot de Middellandse Zee-mossel (*Mytilus galloprovincialis* Lamarck, 1819) te moeten worden gerekend (fig. 1), en bleken de overige kleppen zowel kenmerken van deze soort als van de gewone mossel te bezitten, dus mogelijk hybriden te zijn.

Ik heb nog geen eerdere meldingen van deze soort van Denemarken gezien, maar de mosselliteratuur is dermate omvangrijk dat ik die over het hoofd gezien zou kunnen hebben. Deze melding is in ieder geval een duidelijke noordwaartse uitbreiding van het algemeen veronderstelde areaal van deze soort. Aangezien er in de Limfjorden vele mosselkwekerijen zijn, kan het niet worden uitgesloten dat de soort hier door menselijk handelen is geïntroduceerd. Echter, een monster uit de Jadebusen in de collecties van de afdeling Malacologie van Naturalis, wijst er op dat de Middellandse Zee-mossel aan het begin van de twintigste eeuw al in de Noordzee voorkwam. Het gaat om een monster van drie doubletjes verzameld door A.E. van Giffen op de Geniusbank in de Jadebusen (Duitsland). De drie doubletten hebben de typische brede habitus van de Middellandse Zee-mossel, maar het voorkomen van onregel-

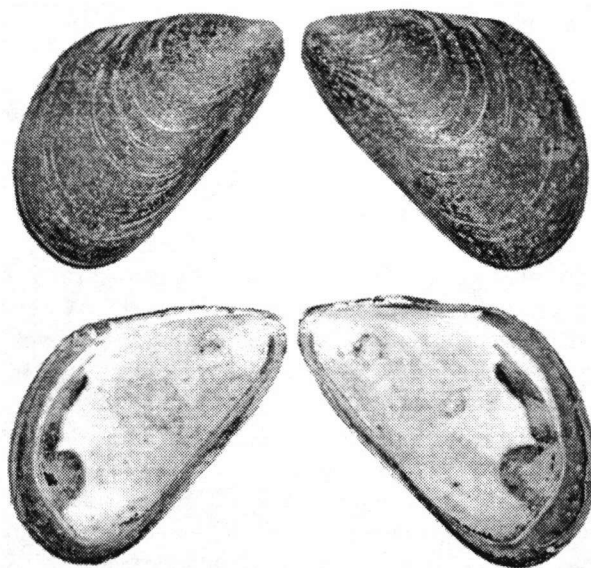

Fig. 1. Lamarck, 1819. Mogenstrup, Limfjorden, Denemarken. Leg. A.C. Janse, 5-2003. L 41 mm.

matige streping zou kunnen wijzen op een hybride status. Desalniettemin toont dit monster aan dat *Mytilus galloprovincialis* al tenminste sinds het begin van de twintigste eeuw in de Noordzee voorkomt, en dat dit niet per se te wijten hoeft te zijn aan recente introducties door mosselkwekers.

Adres van de auteur:
Naturalis
Postbus 9517
2300 RA Leiden
E-mail: wesselingh@naturalis.nl